

ANALIZAREA CODULUI IESBA

Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale

Având în vedere varietatea serviciilor profesionale oferite de profesioniștii contabili, pot apărea situații în care aceștia sunt presați de un client, de un supraveghetor sau de o altă persoană (de exemplu, un furnizor, un client sau un creditor) să încalce principiile fundamentale. Pentru a-și respecta responsabilitatea de a acționa în interesul public, profesioniștii contabili nu trebuie nici să permită acestor presiuni să aibă ca rezultat o încălcare a principiilor fundamentale și nici să prezeze alte părți să încalce aceste principii.

Cum apar presiunile

Presiunile care amenință conformitatea cu principiile fundamentale sunt cauzate adesea de o amenințare de intimidare. Presiunile nu sunt întotdeauna explicite – ele pot fi rezultatul așteptărilor și obiectivelor. Situațiile apărute ar putea avea legătură cu:

UN CONFLICT DE INTERESE Fratele unui profesionist contabil îi solicită în mod repetat acestuia să acorde companiei sale un contract de furnizor

ÎNTOCMIREA ȘI PREZENTAREA INFORMAȚIILOR Un profesionist contabil se simte presat să prezinte profituri supraevaluate pentru a satisface așteptările analiștilor

DEȚINEREA UNOR COMPETENȚE SUFICIENTE Un profesionist contabil este presat de un auditor să accepte o sarcină pentru care nu se simte calificat

RECOMPENSARE ȘI STIMULENTE ASOCIATE RAPORTĂRII FINANCIARE ȘI PROCESULUI DECIZIONAL Colegul unui profesionist contabil încearcă să-l constrângă să raporteze performanțe exagerate astfel încât primele pentru angajați să fie mai mari

STIMULENTE, INCLUSIV CADOURI ȘI OSPITALITATE Un profesionist contabil este încurajat de colegi să accepte ospitalitatea extravagantă oferită de un vânzător

NECONFORMITATEA CU LEGISLAȚIA ȘI REGLEMENTĂRILE (NOCLAR) Angajatorul unui profesionist contabil îi ordonă să raporteze un profit impozabil subevaluat pentru a evita taxele

Considerente speciale pentru PAPP

Profesioniștii contabili practicieni (PAPP)

trebuie, de asemenea, să respecte Partea 2 a Codului în anumite circumstanțe.

Confruntarea cu presiuni pentru încălcarea principiilor fundamentale este un exemplu în care Partea 2 se aplică în cazul PAPP în contextul rolului acestora în cadrul firmei lor. De exemplu, un PAPP poate fi presat de supraveghetorul său să nu urmărească până la capăt întrebările care au rămas fără răspuns, pentru a evita supărarea unui client bun (o amenințare la adresa competenței profesionale și atenției cuvenite).

Luați în considerare următorul scenariu: Un auditor intern dintr-o companie de asigurări testează controalele uneia dintre diviziile companiei. Divizia respectivă este responsabilă de o regiune geografică dintr-o țară recent devastată de furtuni tropicale și inundații. Auditorul intern constată că nu s-au respectat strict controalele și suspectează că rezultatele pentru cel mai recent trimestru au fost supraevaluate. Atunci când a fost întrebat despre neglijarea controalelor identificată de auditorul intern, șeful diviziei a răspuns: „Mă concentrez pe găsirea unor soluții creative împreună cu avocații pentru a limita plata despăgubirilor. Dacă vrei să îți păstrezi slujba, vei accepta situația și vei trage împreună cu echipa”.

Să analizăm acum care este reacția auditorului la presiunea apărută

Auditorul intern trebuie să identifice amenințarea la adresa conformității cu principiul fundamental de competență profesională și atenție cuvenită generată de mustrarea intimidantă a șefului diviziei.

- Ar putea exista, de asemenea, amenințări la adresa principiilor fundamentale de integritate și conduită profesională dacă șeful diviziei presează auditorul intern să accepte soluții „creative” care tratează deținătorii de polițe incorect sau necorespunzător.
- Incertitudinile și presiunile extreme de timp inerente crizelor pot exacerba situația și pot contribui la amenințări.

Pentru a evalua nivelul amenințărilor atunci când se confruntă cu presiunea de a încălca principiile fundamentale, auditorul intern trebuie să analizeze:

- Intenția persoanei care exercită presiunea și natura și amploarea presiunii
- Modul în care se aplică legile, reglementările și standardele profesionale în circumstanțele specifice
- Extinderea culturii bazate pe etică în cadrul organizației și măsura în care cultura respectivă sporește probabilitatea unei presiuni care să amenințe principiile fundamentale
- Modul în care politicile și procedurile implementate în cadrul organizației tratează presiunile

În scenariul de mai sus, auditorul intern trebuie să ia în considerare cultura, politicile și procedurile organizației și trebuie să recunoască impactul reglementărilor aplicabile. Dacă șeful diviziei reacționează exagerat la o criză pe termen scurt, pot fi folosite alte mecanisme de control sau de supraveghere a conducerii pentru a contracara problemele identificate de auditorul intern și a reduce astfel nivelul amenințării. Pe de altă parte, nivelul amenințării ar putea fi amplificat dacă nu există mecanisme de control sau dacă „tonul la vârf” nu este etc.

Codul subliniază importanța discuțiilor și a consultărilor în evaluarea și tratarea situațiilor care implică presiuni, inclusiv cu:

- Conducerea și persoanele responsabile cu guvernanta
- Personalul de resurse umane
- Organismele profesionale sau consilierii juridici

De exemplu, auditorul intern ar putea discuta situația mai în detaliu cu șeful diviziei și/sau cu șeful departamentului de audit intern. Ar putea fi adecvat să fie inclus în discuție chiar Comitetul de audit și să fie consultat consilierul juridic.

Aceste discuții pot ajuta profesionistul contabil să determine cel mai bun mod de a trata situația, eventual prin adăugarea supravegherii ca măsură de protecție. Dacă amenințarea generată de presiune nu poate fi atenuată, poate fi necesară eliminarea acesteia prin redistribuirea auditorului intern în altă divizie.

Atunci când se confruntă cu presiunea de a încălca principiile fundamentale, profesioniștii contabili sunt încurajați să documenteze:

- Faptele
- Comunicările și părțile cu care au fost discutate problemele
- Măsurile luate în considerare
- Cum a fost tratată problema

DE UNDE PUTEȚI OBTINE ASISTENȚĂ?

Secțiunea 270 din Cod tratează presiunea de a încălca principiile fundamentale. Codul în format electronic, care este disponibil pe www.IESBAeCode.org, este o resursă online pentru contabili și alți utilizatori ai Codului. Acesta asigură accesul rapid și eficient la Cod, facilitând utilizarea, implementarea și aplicarea sa.

Documentul *Analizarea Codului IESBA Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale*, publicat de International Federation of Accountants (IFAC) în septembrie 2020 în limba engleză, a fost tradus în limba română de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) în noiembrie 2020 și este reprodus cu permisiunea IFAC. Textul aprobat al documentului *Analizarea Codului IESBA Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale* este cel publicat de IFAC în limba engleză. IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru acuratețea și caracterul complet al traducerii sau pentru orice acțiuni care ar putea decurge ca urmare a acesteia.

Textul în limba engleză al documentului *Analizarea Codului IESBA Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale* © 2020 al International Federation of Accountants (IFAC). Toate drepturile rezervate.

Textul în limba română al documentului *Analizarea Codului IESBA Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale* © 2020 al International Federation of Accountants (IFAC). Toate drepturile rezervate.

Titlul original: *Exploring the IESBA Code Installment 10: Pressure to Breach the Fundamental Principles*

Contactați permissions@ifac.org pentru permisiunea de a reproduce, a stoca, a transmite sau a utiliza acest document în alte scopuri similare.